

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18.02.1991, sp. zn. 7 To 8/91, ECLI:CZ:NS:1991:7.TO.8.1991.1

Číslo: 52/1991

Právní věta: Trestní řád výslovně nestanoví, jakou specializaci musí mít znalci-lékaři provádějící prohlídku a pitvu mrtvoly podle § 115 tr. ř. Volba znalců z oboru zdravotnictví musí vycházet z požadavku, aby šlo o lékaře, kteří na základě svých odborných znalostí mohou přispět k objasnění skutečností v konkrétním případě důležitých pro rozhodnutí. Skutečnost, že znalecký posudek o prohlídce a pitvě mrtvoly byl zpracován vedle znalce z odvětví soudního lékařství též znalcem z odvětví patologické anatomie, nemůže být sama o sobě důvodem vadnosti posudku a rozhodnutí o vrácení věci prokurátorovi k došetření podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 18.02.1991

Spisová značka: 7 To 8/91

Číslo rozhodnutí: 52

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důkaz znalecký

Předpisy: 141/1961 Sb. § 89 odst. 1
§ 188 odst. 1 písm. f

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 52

Trestní řád výslovně nestanoví, jakou specializaci musí mít znalci-lékaři provádějící prohlídku a pitvu mrtvoly podle § 115 tr. ř. Volba znalců z oboru zdravotnictví musí vycházet z požadavku, aby šlo o lékaře, kteří na základě svých odborných znalostí mohou přispět k objasnění skutečností v konkrétním případě důležitých pro rozhodnutí.

Skutečnost, že znalecký posudek o prohlídce a pitvě mrtvoly byl zpracován vedle znalce z odvětví soudního lékařství též znalcem z odvětví patologické anatomie, nemůže být sama o sobě důvodem vadnosti posudku a rozhodnutí o vrácení věci prokurátorovi k došetření podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČR z 18. února 1991 sp. zn. [7 To 8/91](#))

Ke stížnosti krajského prokurátora v Ostravě Nejvyšší soud ČR zrušil usnesení krajského soudu v Ostravě z 25. ledna 1991 sp. zn. 2 T 2/91 ve výroku, jímž byla věc vrácena podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. prokurátorovi k došetření.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením krajského soudu v Ostravě bylo rozhodnuto tak, že se trestní věc obviněného J. J. podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. vrací prokurátorovi k došetření a obviněný se ponechává podle § 192 tr. ř. ve vazbě.

Obviněný J. J. je obžalobou krajského prokurátora v Ostravě stíhán pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, 3 tr. zák., jehož se měl dopustit tím, že dne 9. listopadu 1990 kolem 23.00 hod. v bytě domu č. 37 v Ostravě 2-Hradečnicku v opilosti a ve zlosti napadl V. B. a opakovaným kopnutím obutou nohou do břicha mu způsobil několikanásobné potrhání okruží tenkého střeva, na jehož následky spojenými s nekrozou velké části tenkého střeva, krvácivým šokem a později vzniklým zápallem plic, poškozený dne

12. 11. 1990 zemřel.

Krajský soud v Ostravě po předběžném projednání obžaloby shledal důvod pro aplikaci výše konstatovaného procesního postupu ve smyslu § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. v tom, že jeden ze znalců, kteří byli přibráni k ohledání a pitvě mrtvoly a ke zpracování znaleckého posudku, není veden jako znalec z odvětví soudního lékařství, ale je znalcem ve zdravotních odvětvích označených jako různé (patologická anatomie). Soud má zato, že vzhledem ke způsobu spáchání činu uváděného v obžalobě je nezbytné, aby ve věci podali posudek dva znalci z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství. Vadu znaleckého důkazu spatřuje i v tom, že na poslední straně písemného posudku není otištěna znalecká doložka MUDr. P. Č. a toliko rukopisem je uvedeno číslo položky v jeho znaleckém deníku.

Ihned po vyhlášení usnesení sp. zn. 2 T 2/91 ve veřejném zasedání dne 25. 1. 1991 podal do výroku o vrácení věci prokurátorovi k došetření podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. stížnost krajský prokurátor v Ostravě. V písemném zdůvodnění tohoto opravného prostředku ze dne 8. 2. 1991 stěžovatel uvedl, že trestní řád sice stanoví, že prohlídku a pitvu mrtvoly musí realizovat znalci dva, avšak neuvádí, jakou odbornost musí tito znalci mít. Je však zřejmé, že musí jít o znalce, kteří svou odborností mohou přispět k objasnění okolností rozhodnutích pro posouzení věci. Krajský prokurátor má za to, že uvedená zásada nebyla dotčena, když v posuzovaném případě měl jeden ze znalců odbornost z odvětví soudního lékařství a druhý z odvětví patologické anatomie. Závěrem podané stížnosti bylo proto navrženo, aby Nejvyšší soud ČR napadené usnesení ve shora citovaném výroku zrušil a krajskému soudu v Ostravě uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Nejvyšší soud České republiky přezkoumal podle § 147 odst. 1, 2 tr. ř. správnost napadeného výroku usnesení sp. zn. 2 T/91 krajského soudu v Ostravě, jakož i řízení, které mu předcházelo, a shledal stížnost krajského prokurátora v Ostravě důvodnou.

Námitka soudu ke kompetentnosti jednoho ze znalců přibraných k prohlídce a pitvě mrtvoly a ke zpracování příslušného znaleckého posudku není důvodná. V ustanovení § 105 odst. 2 tr. ř. se stanoví případy, kdy je třeba přibrat k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení znalce dva. Obligatorně je takto nezbytné postupovat mimo jiné v případě, kdy jde o prohlídku a pitvu mrtvoly podle § 115 tr. ř. Výběr znalce není zákonem vymezen jinak, než že prohlídku a pitvu mrtvoly mohou vykonat jen znalci - lékaři, přičemž nesmí být přibrán jako znalec ten lékař, který zemřelého ošetřoval za choroby, jež smrti bezprostředně předcházela (§ 105 odst. 2 tr. řádu). Není tedy blíže stanovena speciální odbornost přibrávaného znalce. Je třeba souhlasit s názorem krajského prokurátora obsaženým v jeho opravném prostředku, že volba odvětví znalce se bude řídit

požadavkem, aby šlo o odborníka z oboru zdravotnictví, který by v konkrétním případě mohl co nejúplněji a nejerudovaněji reagovat na zadanou problematiku a objasnit okolnosti potřebné pro rozhodnutí ve věci.

Pokud v daném případě byli jako znalci k provedení prohlídky a pitvy mrtvoly přibráni MUDr. J. K. – znalec z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství a MUDr. P. Č. – znalec z téhož oboru a zdravotních odvětví různých včetně patologické anatomie, nelze tomuto výběru cokoli vytýkat. oba znalci jsou erudovaní odborníci ve vztahu ke zkoumané problematice – MUDr. P. Č., vůči kterému má krajský soud výhrady, navíc profesionálně působí jako přednosta patologického oddělení. K objasnění povahy a rozsahu zranění, která poškozený utrpěl, příčiny jeho smrti i souvislosti mezi žalovaným jednáním a následkem na zdraví poškozeného, jsou oba znalci nesporně plně odborně vybaveni. písemný znalecký posudek přitom řádně a vyčerpávajícím způsobem reaguje na veškeré otázky zadané vyšetřovatelem v usnesení o přibrání znalců. Citovanému znaleckému důkazu tedy nelze vytýkat jakékoli vady. Pokud krajský soud v Ostravě poukazuje v napadeném usnesení na nepatrnou formální vadu spočívající v absenci razítka znalecké doložky na znaleckém posudku, potom může o odstranění této vady znalce požádat ve stadiu přípravy hlavního líčení, aniž by to zakládalo nutnost vrácení věci do stadia přípravného řízení.

Nejvyšší soud ČR proto dospěl k závěru, že z důvodů, které v napadeném usnesení uvedl krajský soud v Ostravě, nebylo možno věc vrátit prokurátorovi k došetření. Důvody takového postupu neshledal ani v jiných směrech, které nebyly v napadeném usnesení výslovně rozvedeny.